

koncepto, sed prezentadon de informoj en la formo senpere komprenebla por eble plej multaj homoj. La vortelektio kaj stilo adaptiĝu al la adresato (ekz. al homoj lernantaj la anglan kiel fremdlingvon). La teksto estu logike organizita, la plej grava informo staru je la komenco. Ankaŭ la grafika formo helpu al facila legeblo kaj kompreno. La movado por la „facila angla lingvo” startis ĉ. 1970 en Usono kaj gvidis al fonda de *Plain Language Association International (PLAIN)* en 1993, sponsorata de *Plain English Foundation*. En 2010, prezidanto Barack Obama subskribis *Plain Writing Act* por subteni verkadon de dokumentoj kaj sciigoj internacie kompreneblaj. Evidente, por firmigi la pozicion de la angla lingvo en la mondo, oni uzas ĉiujn eblajn faciligajn rimedojn.

15.3. Globish

(laŭ la studenta laboraĵo de Fátima Jiménez García)

La termino *globish* estas kreita per la kunfandiĝo de vortoj *global* kaj *English*. La unua atestita fojo, kiam oni uzis la neologismon *globish*, estis en ĵurnalo *Christian Science Monitor* en 1997 rilate al aro da anglaj dialektoj parolataj ekstere de la tradiciaj angle parolantaj areoj. En 1998, Madhukar Gogate elektis la saman vorton por sia provo simpligi la ortografian kaj prononcon de la norma angla lingvo. Li difinis ĝin kiel artefaritan anglan dialekton.

En 2004, franco Jean Paul Nerrière, eksa oficiro de la franca mararmeo kaj tiama vicprezidanto de IBM, uzis tiun terminon por nomi mondiskalan fenomenon, kiun li rimarkis dum siaj laboraj vojaĝoj tra la mondo: dum internaciaj kunvenoj de diverslingvaj entreprenistoj, kie la angla fariĝis la sola laborlingvo, la interkomunikado inter neanglaj denaskuloj estis pli glata ol tiu inter anglaj denaskuloj kaj neanglaj denaskuloj; ekzemple, ĉino kaj italo interkompreniĝis pli bone per la angla lingvo ol ĉino kaj anglo. („Ni estis pli bonaj ol veraj anglaparlantoj”). Nerrière uzis tiun ideon por enkomerci sian proponon de simpligita angla lingvo per libroj kaj lernkursoj, protektante la terminon *Globish* kiel registritan markon por tiu projekto.

Por la dua libro en 2005, li estis subtenata de du kanadanaj instruistoj pri la angla, Philippe Dufresne kaj Jacques Bourgon. En la jaro 2011, *Globish The World Over*, la unua libro verkita tute en *Globish* de Nerrière kaj David Hon, publikigita en 2009, estis tradukita al 12 lingvoj kaj estis furorlibro en Japanio. Dum tiu sama jaro, *Globish Foundation* kreiĝis kiel neprofitcela organizaĵo en Aŭstralio kaj en 2013 ĝi havis ok naciajn filiojn.

La proponon de Nerrière diferencigas desde aliaj pri simpligita angla kiel internacia lingvo la aserto, ke *Globish* ne estas artefarita lingvo, sed internacia dialekto nature stariĝinta kaj disvolviĝanta. Ĉi tiu dialekto de la 21-a jarcento, kiel ĝi estas nomata de Nerrière mem, originas en ŝanĝo de la internacia geopolitika konscio. Nuntempe oni perceptas la anglajn lingvon kaj kulturon kiel ĝeneralajn valorojn, disigitajn de ĉiu kolonia heredaĵo. Tio ebligas la starigon de la angla lingvo kiel mondiskala komunikada fenomeno, sendepende de ties origino. Robert McCrum en sia libro *Globish: How the English Language Became the World's Language* demandas, „ĉu ĉi tiu revolucio estas kreaĵo de tutmondiĝo aŭ ĉu monda kapitalismo ŝuldas iom da sia energio kaj ŝanĝelteno al monda angla lingvo en ĉiuj el ĝiaj elmentoj, kaj kulturaj kaj lingvaj”. La direktoro de British Council asertas, ke „la denaska loĝantaro de Unuiĝinta Reĝlando kaj de Usono uzas nur